

Klimat- och näringslivsdepartementet, Klimatenheten
Johan Gannedahl
076-768 55 60

Stockholm
2023-04-30

Vår referens
Jennie Albinsson

Dnr
KN2024/00503

Kommissionens meddelande om EU:s kommande klimatmål för 2040 (COM (2024) 63)

Kommissionens meddelande om industriell koldioxidförvaltning (COM (2024) 62)

Företagarna har beretts möjlighet att avge remissyttrande om EU-kommissionens två meddelanden, dels om EU:s klimatmål för 2040, dels om så kallad industriell koldioxidförvaltning.

Här följer våra synpunkter.

Sammanfattning

Den europeiska klimatlagen som trädde i kraft i juli 2021 fastställer att EU måste uppnå klimatneutralitet senast 2050 och fram till 2030 nå delmålet att minska nettoutsläppen av växthusgaser med minst 55 % jämfört med 1990 års nivåer. EU har sedan dess antagit ett antal lagstiftningspaketet som kommer att göra det möjligt att uppnå målen för 2030.

Enligt klimatlagen ska kommissionen även föreslå ett klimatmål för 2040, som ytterligare ett delmål för att på sikt uppnå klimatneutralitet, inom sex månader efter den första globala översynen av Parisavtalet, som ägde rum i december 2023. Det är mot denna bakgrund som EU-kommissionen presenterar meddelandet om ett klimatmål för 2040.

Meddelandet kan ses som ett startskott både för arbetet med att förbereda målet för 2040 och för en bred politisk debatt och dialog med berörda parter. För att uppnå klimatneutralitet till 2050 föreslås i meddelandet ett delmål om att utsläppen ska minska med 90 % jämfört med 1990 års nivåer.

EU kommissionen lyfter ett antal villkor för att utsläppen ska kunna minska med 90 % fram till 2040, däribland:

- Den befintliga lagstiftningen för att minska utsläppen med minst 55 % fram till 2030 måste genomföras fullt ut.
- Den pågående uppdateringen av utkastet till nationella energi- och klimatplaner är en viktig del i övervakningen av framstegen.
- Den gröna given måste bli en industriell överenskommelse om utfasning av fossila bränslen.
- Koldioxidprissättning och tillgång till finansiering måste fortsatt utvecklas.
- Investeringar i hållbara lösningar från privat och offentlig sektor
- Framtida stödjande ramen för utfasning av fossila bränslen i industrin bör bygga på industriplanen för den europeiska gröna given.
- Offentliga investeringar bör bygga på rätt blandning av bidrag, lån, eget kapital, garantier, rådgivningstjänster och annat offentligt stöd.

- Användning av teknik för avskiljning och lagring av koldioxid samt användning av avskild koldioxid inom industrin.

Företagarnas inställning

Meddelande om EU:s kommande klimatmål för år 2040 (COM (2024) 63)

Att etablera långsiktiga klimatmål ser vi som positivt eftersom det ger företag möjlighet att planera och minska utsläppen i relativt god tid. Det lyfts emellertid inga politiska förslag i meddelandet, utan det betonas snarare att det rekommenderade målet möjliggör för nästa kommission att lägga fram lagstiftningsförslag för uppfyllnad. Däremot finns, som beskrivits i sammanfattningen ovan, ett antal villkor för att uppfylla 2040-målet, däribland fullt genomförande av den politik som fastställts för 2030-målet.

Företagarna anser dock att det finns flera utmaningar och risker med den policy som hittills har presenterats för att nå de föreliggande klimatmålen.

Konsekvensanalyser

Tydliga konsekvensanalyser är avgörande för att säkerställa att EU:s politiska beslut är välgrundade, balanserade och effektiva när det gäller att främja både hållbarhet och ekonomisk tillväxt. Dessvärre ser vi att det ofta brister i underlag både gällande kostnader och hur politiska beslut påverkar näringslivet.

De föreslagna åtgärderna för att minska utsläppen är inte sällan oproportionerliga och medför en orimlig börda och kostnad för företagen. Att balansera miljö- och klimatmål med ekonomiska och affärsmässiga hänsyn är helt nödvändigt för att undvika negativa effekter på näringslivet och ekonomin som helhet. EU-beslut, kring exempelvis hållbarhetsrapportering, kunde ha haft betydligt större positiv effekt både för klimatet och näringslivet om relevanta konsekvensanalyser hade genomförts.

Företagarna anser också att den svenska regeringen bör komplettera EU-beslut med nationella konsekvensutredningar som specifikt fokuserar på beskrivning av svenska företag som berörs, effekterna på dem, ökade kostnader och administrativ börda, samt hur konkurrenssituationen påverkas. Att göra en sådan analys skulle även kunna bidra till mer kunskap vid förhandlingar med andra medlemsländer.

Minskad regelbörda

Genom den tilltagande EU-byråkratin kring gröna initiativ, särskilt med mål som att allokera privata investeringar till hållbara verksamheter och produkter, drabbas små och medelstora företag av en ökad administration och höga kostnader. CSRD, EU:s taxonomi och ekodesignförordningen är bara några exempel. Att lägga ytterligare pålagor på redan pressade småföretag med begränsade resurser riskerar att företagen utarmas.

Regelverk och initiativ från EU utformas ofta med fokus på de större bolagens förutsättningar och preferenser, vilket kan missgynna små och medelstora företag. Dessa små och medelstora företag utgör 99 procent av företagen i Europa och behöver rätt förutsättningar för att kunna genomföra nödvändiga investeringar i omställning till mer hållbara metoder och produkter.

Teknikneutralitet

Att EU skapar en jämn spelplan för företag är av yttersta vikt. Hittills har det funnits en obalans där olika tekniker har fått betydande subventioner och där EU har tolererat en stor flexibilitet i tillämpningen av statsstödsreglerna. Det skapar en osund konkurrens och hämmar såväl tillväxt som innovationer.

I meddelandet om EU:s kommande klimatmål för 2040 beskriver EU-kommissionen att det förmodligen kommer att bli en global tävlan om den teknologiska utvecklingen för att minska utsläppen och uppnå klimatneutralitet samt betonar vikten av offentliga medel för möjliggörande av utsläppsminskningar. Företagarna anser att det är av yttersta vikt att regelverket och stödåtgärderna inte favoriserar en specifik teknik, i en strävan att framstå som pionjärer på den globala marknaden, utan i stället är rättvist utformade för att främja minskade utsläpp, oberoende av teknik, för att nå långsiktig framgång.

Vi instämmer däremot i kommissionens analys att koldioxidprissättning är ett nödvändigt villkor för att lyckas. Företagarnas uppfattning är att EU bör fortsätta på den inslagna vägen med utsläppshandelssystem för industrier och ser det som positivt att systemet utvidgas till att även omfatta vägtransporter, genom införandet av det nya handelssystemet ETS 2.

Kommissionens meddelande om industriell koldioxidförvaltning (COM (2024) 62)

I sitt meddelande "Mot en ambitiös industriell koldioxidhantering för EU" presenterar kommissionen en plan för sitt arbete med att utveckla ett enhetligt övergripande politiskt ramverk. Kommissionen menar att industriell koldioxidhantering, som exempelvis CCS/CCU, kommer att behövas som komplement till åtgärder för utsläpp som är svåra att minska och för att uppnå negativa utsläpp efter 2050.

Företagarnas inställning är att det är positivt att det skapas ett gemensamt regelverk för att kunna nyttja tekniken på bästa sätt. Dock vill vi betona vikten att även på detta område värna om teknikneutraliteten. Även om tekniken kan minska utsläppen kraftigt, behöver vi värna om att fler gröna tekniker kan växa fram. Det gör vi bäst inte genom att subventionera specifika tekniker, utan genom skatteincitament för det vi vill åstadkomma: negativa utsläpp, oavsett teknik. På så sätt kan andra tekniker, som kanske är mer kostnadseffektiva för att fånga in koldioxid, kunna utvecklas.

EU:s utsläppshandelssystem ger redan incitament för industrier att använda sig av olika tekniker för att minska utsläppen på ett mer effektivt sätt, som dessutom sker på marknadsmässiga villkor utan statlig detaljstyrning.

Jennie Albinsson
Näringspolitisk expert
Företagarna

Pernilla Norlin
Samhällspolitisk chef
Företagarna